

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 580/2016-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného Advokátskou kanceláriou LAWCORP, s. r. o., Búdková cesta 22, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Ján Vajda, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 119/2013 a jeho uznesením z 22. novembra 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. februára 2014 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), a doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 26. septembra 2014, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 119/2013 a jeho uznesením z 22. novembra 2013 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“ alebo „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol žalovaným v súdnom konaní vedenom Okresným súdom Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 13 C 199/2011, v ktorom sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), domáhal určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti bližšie konkretizovanej v jeho žalobe.

Okresný súd o tejto žalobe rozhodol rozsudkom č. k. 13 C 199/2011-57 z 26. októbra 2011 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu z 26. októbra 2011“), ktorým ju ako nedôvodnú zamietol.

Proti označenému rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 3 Co 10/2012 z 24. októbra 2012 (ďalej len „rozsudok krajského súdu z 24. októbra 2012“) tak, že označený rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Na základe dovolania žalobcu podaného proti rozsudku krajského súdu z 24. októbra 2012 najvyšší súd napadnutým uznesením zrušil označený rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu z 26. októbra 2011 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Následne proti uzneseniu najvyššieho súdu podal sťažovateľ podľa čl. 127 ods. 1 ústavy sťažnosť, ktorú v súvislosti s namietaným porušením označených práv podľa ústavy, a dohovoru odôvodňuje tým, že najvyšší súd „*pripustil dovolanie z dvoch rôznych dôvodov, t. j. jednak z dôvodu nesprávneho výkladu práva (§ 497 OZ) a jednak z dôvodu slabého odôvodnenia dobrých mravov, pričom obidva dôvody podradil pod § 237 písm. f) OSP... pokiaľ ide o nesprávny výklad práva tam je dovolanie podľa § 237 písm. f) absolútne*

vylúčené, pokiaľ ide o slabý výklad tam je teoreticky možné, ale v našom prípade neexistovali dovolacím súdom vytýkané vady odôvodnenia.“.

V súvislosti s prvou námietkou uplatnenou proti napadnutému rozhodnutiu sťažovateľ uvádza, že najvyšší súd „*subsumoval nesprávne právne posúdenie § 497 OZ, ktorého sa mali dopustiť tak OS Prešov ako aj KS v Prešove, pod § 237 písm. f) OSP a na základe toho dôvodil prípustnosť dovolania a zrušil rozhodnutia OS Prešov ako aj KS v Prešove. Uvedeným postupom NS SR hrubo porušil zákon a moje právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Dovolanie totiž nie je z uvedeného dôvodu prípustné.“.*

Pokiaľ ide o druhú námietku, sťažovateľ uvádza, že krajský súd v rozsudku z 24. októbra 2012 „*[v]rámci odôvodnenia rozoberá podstatné aspekty aplikácie dobrých mravov na daný prípad pričom opiera o konkrétne skutkové okolnosti prípadu, príslušné ustanovenia zákona ako aj relevantnú judikatúru“.*

Na uvedenom základe sťažovateľ konštatuje, že „*odôvodnenie dobrých mravov v Rozsudku KS je v súlade so zákonom a Ústavou SR. Krajský súd v Prešove svojím postupom neodňal Žalobcovi možnosť konať pred súdom a preto je dovolanie aj v tejto časti neprípustné. Tým, že Najvyšší súd SR pripustil dovolanie podľa § 237 písm. f) OSP, porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces.“.*

Sťažovateľ v rámci svojej argumentácie dodáva, že „*Rozsudok KS stál na dvoch dôvodoch, ktoré sú od seba nezávislé, t. j. aplikácia § 497 ako aj dobré mravy tvorili nezávislé dôvody a každý z týchto dôvodov bol sám nezávisle dostatočným základom pre vydanie zamietavého Rozsudku KS (Rozsudok OS stál len na jednom dôvode a to § 497 OZ)... Najvyšší súd SR teda v rámci dovolania v žiadnom prípade nemohol zrušiť Rozsudok KS a Rozsudok OS, keďže boli založené aj na § 497 OZ, čomu sa dovolací súd nemal kompetenciu venovať. Inými slovami, aj keby teoreticky Rozsudok KS bol slabo odôvodnený pokiaľ ide o dobré mravy, tento dôvod by v rámci dovolania nestačil na zrušenie Rozsudku KS a Rozsudku OS, keďže by stále zostal v platnosti dôvod spočívajúci na aplikácii § 497 OZ, ktorý nemohol byť v rámci dovolania ani teoreticky preskúmaný.“.*

Na základe už uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky a na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 11. 2013, sp. zn. 2 Cdo 119/2013 a jeho postupom porušené.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28. 11. 2013, sp. zn. 2 Cdo 119/2013 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi náhradu trov konania, ktoré je porušovateľ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo

na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že súčasťou jej petitu bol aj návrh na zrušenie uznesenia najvyššieho súdu (ktorým najvyšší súd zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 3 Co 10/2012 z 24. októbra 2012, ako aj rozsudok okresného súdu č. k. 13 C 199/2011-57 z 26. októbra 2011 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie). Toto uznesenie najvyššieho súdu nebolo konečným rozhodnutím v merite veci definitívne uzatvárajúce túto vec z hľadiska dokazovania, či z hľadiska výkladu relevantnej hmotnoprávnej úpravy, ale bolo uznesením, ktorým bola vec vrátená/postúpená na ďalšie konanie okresnému súdu. Znamená to, že sťažnosť sťažovateľa proti napadnutému rozhodnutiu bola podaná predčasne. Konanie pred všeobecnými súdmi nebolo v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu právoplatne skončené a sťažovateľovi, resp. obom účastníkom konania pred všeobecnými súdmi, sa vytvoril právny priestor na využitie ďalších právnych prostriedkov na prípadnú ochranu ich práv v konaní pred všeobecnými súdmi. Sťažnosť sťažovateľa preto spĺňala dôvod na odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej neprípustnosti.

Vzhľadom na vrátenie veci okresnému súdu na základe napadnutého uznesenia ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti postupoval v súčinnosti s informačnou kanceláriou okresného súdu, v ktorej 15. júla 2016 zistil, že vo veci sťažovateľa sp. zn. 13 C 199/2011 okresný súd v poradí druhým rozsudkom č. k. 13 C 199/2011-421 z 27. marca 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu z 27. marca 2015“) v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 250/2015-528 zo 6. apríla 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu zo 6. apríla 2016“) po vydaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu právoplatne rozhodol v jeho prospech. Ústavný súd si preto vyžiadal rozsudok okresného súdu z 27. marca 2015 a rozsudok krajského súdu zo 6. apríla 2016, ktoré mu následne okresný súd prostredníctvom emailu doručil 19. júla 2016. Z obsahu označených rozsudkov všeobecných súdov vyplýva, že sťažovateľ po vrátení veci okresnému súdu na ďalšie konanie mal možnosť v priebehu opätovného nachádzacieho a odvolacieho konania pred všeobecnými súdmi argumentovať aj v rovine polemiky so závermi vyplývajúcimi z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a uplatniť

skutkovo a právne relevantnú argumentáciu podporujúcu dôvodnosť ním zvolenej procesnej obrany proti tvrdeniam žalobcu uplatneným v priebehu súdneho konania, ktorá aj následne viedla k jeho meritórnemu procesnému úspechu, pretože okresný súd aj v poradí druhým rozsudkom posúdil žalobu ako nedôvodnú a túto zamietol, pričom na odvolanie žalobcu krajský súd rozsudkom zo 6. apríla 2016 označený rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Ústavný súd ďalej zistil, že žalobca podal proti rozsudku krajského súdu 16. mája 2016 dovolanie, ktoré mu okresný súd prostredníctvom e-mailu doručil 20. júla 2016 s tým, že vec sa nachádza zatiaľ na okresnom súde. Aj v tomto prípade ústavný súd konštatuje, že vec nie je definitívne právoplatne skončená. Sťažovateľ po doručení sťažnosti ústavnému súdu neinformoval ústavný súd o ďalšom priebehu konania.

Uvedené skutočnosti považoval ústavný súd v danej procesnej situácii za rozhodujúce pre posúdenie sťažnosti. Ústavný súd za týchto okolností dospel k záveru, že nemá ústavne relevantný dôvod na to, aby prehodnocoval aj prípadné nesprávne právne závery najvyššieho súdu a tieto následne podroboval ústavnoprávnej korekcii vzhľadom na popísanú procesnú situáciu a štádium konania, v ktorom sa vec v čase predbežného prerokovania sťažnosti nachádzala.

Z uvedeného dôvodu bolo preto potrebné sťažnosť odmietnuť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júla 2016